

Abonamentul

P Pentru monarchie:
Pe fe an 6 fl. $\frac{1}{2}$ an
3 fl. $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.

P Pentru străinătate:
Pe fe 1 an 18 frcs. $\frac{1}{2}$ an
9 frcs. $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fiecare apare în fiecare
Sâmbătă.

Unirea

Insertiuni

Un sir garmond:
odată 7 cr., a doua oră
6 cr., a treia oră 5 cr.,
și de fiecare publica-
țiune timbru de 30 cr.

Tot ce privește foa-
să se adreseze la «Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unirii»
în
Blaș.

Foie bisericescă-politică.

Anul V.

Blaș 25 Maiu 1895.

Numărul 21.

Mitropolitul Victor.

Între sunetele serbătorești ale clopotelor din turnurile vechii mănăstiri a sfintei Treimi, între aclamațiunile însuflețite ale Clerului și poporului adunat din toate părțile locuite de Români, și încunjurat de pompă și mărire, intră astăzi iubitul

Archiepiscop și Mitropolit Victor

în metropola bisericii noastre, pentru ca mâne să fie introdus în catedra arhierescă, încununată de aureola gloriei neperitoare, ce i-au pus-o meritele nemuritorilor archipăstori în timp de aproape două veuri.

Altariul, care aproape trei ani a fost lipsit de podoba arhierescă, îmbrățișează în sfintă sărutare pe mai marele preoților. Tronul, care sta mut, trist și invălit în vâl de jale, se îmbracă în haine de ghirlande și de rose, ca să primescă pe Cel ce vestese tuturor cuvintul lui Dumnezeu și împarte binecuvintare, mângăere și bucurie. Vechiul castel prințiar, mai înainte aproape pustiu și părăjinit, răsună érași de glasuri vesele, și înotând în rațele sórelui de primăvară, împodobit de arta omenescă, încunjurat de verdeta braților înalți și a teilor umbroși, cuprinde cu bucurie pe principele bisericii. Bétrâni, pe cari numai dorul de a vedé pe mirele bisericii îi mai ținea în viață, cu lacrimi de bucurie în ochi privesc la doritul lor. Inima tinerilor, cari viséză viitoriul de aur bisericii și némului lor, palpitéză viu întâlnind pe distinsul Archiereu, a cărui inimă numai pentru a némului fericire și a bisericii mărire a palpitat totdeauna.

Sunt mari speranțele, cari o biserică și un ném le légă de Mitropolitul nostru Victor. Ca să le potă realisa, totă suflarea românescă imploră asupra Lui darurile lui Dumnezeu în măsură proporționată cu înalta Lui chemare.

Din partea noastră ne asoțiam la aceste rugăciuni. Aibă tăria și curajul martirului Archiereu Inocențiu. Lumineze-ne cu evlavia și rivna de cultură al lui Petru Paul Aron. Conducă-ne cu spiritul de disciplină al lui Atanasiu Rednic. Înalțe-ne cu nobleța și inima caldă al lui Grigorie Maior. Acopere lipsele bisericii cu dărnicia lui Ioan Bob. Cultiveze-ne cu simțul de frumsetă artistică al lui Ioan Lemeni. Apere-ne și ocrotescă-ne cu zelul național al lui Șuluț. Păstorescă-ne cu spiritul de abnegațiune și sacrificiu pentru cultura némului nostru, cu bunătatea ângerescă și înțelepciunea lui Vancea.

Simțul bun al Clerului, care în prima linie în Presfințitul Archiereu Victor și-a pus încrederea și și-a concentrat voturile, este un presemn, că speranțele amintite se vor realisa, ér sentimentul datorinței, care a caracterizat totdeauna pe Mitropolitul nostru, alipirea Lui neclătită de credința adevărată, zelul Lui pentru mărire și pentru înflorirea sfintei biserici, și iubirea Lui de némul românesc, împreunate cu virtuțile Lui creștinesci și cetățenesci, sunt garanța cea mai puternică pentru o nouă perioadă glorioasă în viața noastră religioasă, culturală și națională.

Când salutăm aurora acestui timp de nouă glorie, cu inimă sinceră felicităm pe Archiepiscopul și Mitropolitul nostru Victor, dicându-i din tot sufletul:

Bine ai venit!

Noul ministru de externe. — În numărul ultim al foii noastre am notificat pe scurt evenimentul cel mai nou: primirea dimisionării ministrului Kálnoky și numirea contelui Agenor Goluchowski de ministru al afacerilor externe.

Contele Agenor Goluchowski este de 46 ani. El după închierea studiilor sale s'a dedicat serviciului statului în afaceri interne. A fost aplicat mai întâiu în ministeriul de externe, apoi ca attaché și mai târziu ca secretariu la ambasada din Berlin. De acolo era a fost chemat în ministeriul de externe, era de acolo a fost trimis la Paris ca consilier la ambasadă și mai apoi în 1886 la București ca ministru plenipotențiar. Postul acesta, pe cum se știe, a trebuit să și-l părăsească în urma învinuirilor, cari în delegațiunile ungurești i-s'au aruncat lui și lui Kálnoky în față, că ei nu purced destul de energie față cu mișcările, ce s'au pornit în România în favorul nostru. De atunci Goluchowski a rămas în disponibilitate. El a moștenit dela tatăl său o avere de preste zece milioane, și tot cam atâtea i-a adus și soție-sa, cu care s'a căsătorit în 1885 în Paris. Acesta este o princesă Murat, așa dară o princesă din dinastia Bonaparte. Pote că și împrejurarea acesta încă a fost hotărâtore pentru trimiterea lui la București, după ce știut este, că regele României este înrudit de aproape cu Napoleonișii.

„Köln. Zeitung“ este informată, că în cercurile guvernamentale din Viena domnesce convingerea, că Goluchowski este așa dîcînd un alter ego al lui Kálnoky. Cest din urmă a comis greșeli și a trebuit deci să fie jertfit, dar în realitate nu se jertfesc ministeriul lui, ci se pune în ministeriul un al doilea Kálnoky, care întocmai ca și împăratul și Kálnoky este convins, că nici un Bánffy nu are să se mestece în oficiul afacerilor externe.

Etă pe scurt caracterizarea noului ministru, pe cum ne-o împărtășesc „Vaterland“, sigur un critic obiectiv:

„Numele noului ministru are sunet bun în monarchia noastră, ne aduce aminte de tradiții vechi austriace, cari s'au păstrat vii

din generație în generație în servitiul credinciose pentru împărat și patrie. Contele Agenor Goluchowski a crescut în tradițiile acestea și s'a manifestat credincios lor prin seriozitatea și zelul, cu care el între împrejurările cele mai diferite și în locuri foarte depărtate unul de altul și-a împlinit datorința. Până acum încă nu l-a fost dată, să apară pe o scenă mare în fruntea interesării generale. Dar pe unde în calitate oficiasă a dezvoltat activitate, pretutindinea s'a distins prin socolință liniștită și fineță cuceritoare așa, cât în vîrstă relativ tină s'a privit de unul dintre diplomații nostri cei mai îndemnatici și a atras în măsură mare atențiunea contelui Kálnoky asupra sa. Se spune cu vrednicie de credință, că fostul ministru de externe cu mulțor înainte de conflictul, care a provocat dimisia lui, a designat pe delegatul austriac din București de următoriu al său și l-a recomandat chiar și monarhului pentru acest oficiu. Deja și numai de împrejurarea acesta putem să legăm sperările cele mai bune într-o aceea, că activitatea noului conducătoriu al politicii noastre externe va fi bogată de succese, căci contele Kálnoky a ieșit dintr'o școlire diplomatică severă și nu se îndatinăză a măsura cu măsură mică.

„Noi știm, că noul ministru de externe este Austriac bun și catolic bun, și credem, că acesta poate să ne umple cu sperări frumoase cu privire la activitatea lui oficiasă, și că acesta ne oferă prospectele cele mai bune pentru aceea, că el va învinge greutățile, cari i-se pun în cale chiar prin împrejurările, între cari lea el asupra și conducerea afacerilor noastre externe. Istetiime și energie este aci de lipsă mai pe sus de toate. Și chiar acestea se dîce, că nu-i lipsesc contelui Goluchowski.“

Părerea preseii ungurești neguvernamentale despre „resolvirea“ crizei ministeriale ni-se pare, că o exprimă pe scurt „Budapesti Hirlap“ astfel: „Partidul guvernamental dimisionarea lui Kálnoky nu poate să o privească de satisfacție, căci Kálnoky a dimisionat, mai înainte de ce ar fi dispus, să se

vateme Bánffy, și monarhul după aceea n'a primit dimisionarea. Și acum Kálnoky a dimisionat din nou, mai înainte de ce cabinetul Bánffy ar fi primit satisfacție pentru măgulitoriul autograf, care-l înduplecase pe Kálnoky, să rămână.“

Etă lui „Magyarország“ i-se scrie din Viena: „E lucru de mirat, că scurtvîedătore presă ungurească guvernamentală în depărtarea lui Kálnoky vede învingerea lui Bánffy. Dacă s'a dat preste tot satisfacție ore cărei părți vătimate, atunci partea acesta la nici o întîmplare nu este Bánffy, ci Roma, pe care a vătimate-o aceea, că Kálnoky în nota îndreptată către ministrul-președinte ungurească a folosit expresiuni aspre despre nunișul din Viena. — În nunișatura din Viena înțeleg astfel lucrul și primesc cu îndestulare depărtarea lui Kálnoky. Îndestularea acesta o mai mărește numirea lui Goluchowski, a cărei sentimente hotărît clericale sunt cunoscute încă de pe timpul activității lui din Paris.“

Părerea cea mai corectă este fără îndoie cea a lui „Osservatore Romano“. El dîce: „Următoriu lui Kálnoky e catolic bun și diplomat bun; îi dorim, ca lucrarea lui politică și diplomatică să nu se rumpă așa de fără de veste ca a lui Kálnoky. De altmintea în judecarea acestor evenimente este recomandabilă rezerva cea mai mare; evenimentele acestea nu atîrnă dela persoane, ci dela împrejurări și dela cauze.“

Revista bisericească.

Din Patrie.

De ani de zile se tot amână regularea congruei, deși lipsele preoțimii ar pretinde, ca cestiunea acesta de mare urgență să se rezolve fără amânare. Causa trăgănării de până acum a fost, că nu erau isvóre de venit pentru îmbunătățirea sortii materiale a preoțimii din cura animarum. Comisiunea centrală pentru regularea congruei a înaintat Maiestății Sale un proiect pentru conscrierea venitelor beneficiilor mari, care proiect obținînd preafnalta aprobare, se

Feuilleton.

Despre frumseță și îmbrăcăminte.

Scumpă Ilenă!

Ai totă dreptatea, dacă vrei, să fi frumoasă. Care față tină nu a dorit vre odată, să fie frumoasă, și nu privește une ori în oglindă? Numai cât oglinda e cam mincinosă, când desertăciunea îi cere răspuns. Iubirea de sine are în urmăre preocuparea. Apoi suntem noi ore capabile totdeauna, să judecăm, ce este frumos și ce nu?

Psichologii pretind la frumseță două lucruri, și anume sensitiul și suprasensitiul. În armonia lor constă esența frumseței. Pentru ca ore cine să fie frumos, trebuie ca cu forma să stea în ore care raport raționalul, binele și plăcutul. Frumseța ține mijlocul între toate acestea. E de lipsă, ca mințea și simțirile să se desfăteze de o potrivă. La un om frumos, care e înse un criminalist, abia cred, că ai mai băga în samă esteriorul lui, îndată ce față cu interiorul lui te-a cuprins gróză. De aci se vede, că bunătatea, curățenia, adevărul se recer neapărat atât la respect cât și la frumseță, ba bunătatea se indentifică cu frumseța spirituală cea mai înaltă. Ceea ce este rău, necurat, neadevărat, nici odată nu poate să fie frumos.

Dacă partea spirituală a frumosului, adică bunătatea, este așa de neapărat de lipsă, cât

fără de ea frumosul nici nu este cu puțință, atunci urmază, că partea trupescă a frumosului are să fie numai expresiunea și reflexul celei spirituale. Frumseța esternală crește în măsură, în care cea internă armoniează cu ea. Suprasensitiul se exprimă în ochi, în trăsături, în ținută, și pentru că el crește din copilărie de odată cu trupul, el și formază trupul după caracterul său.

Dacă totă arta sutelor și miilor de ani, dacă toate florile de pe fața pămîntului ar împodobi trupul unui om de nimica, ele totuși nu l-ar face mai frumos, căci îi lipsesc respirul clarificatoriu al sufletului nobil și frumos.

Singur numai sufletul poate să facă din om un ânger ori un monstru.

Și acum închipuesce-ți, cu ce frumseță sublimă va fi înzestrat Dumneșeu sufletul tîu după chipul și asemănarea sa, dacă sufletul tîu este lui Dumneșeu un obiect de bunăplăcere și de iubire! De aceea și omeni cei dintăiu trebuie că au fost nespuse de frumoși, pentru că încă nu le turbura nici un păcat desevășita armonie dintre suflet și trup.

Așa dară frumseța ta cea mai mare, ba singura ta frumseță adevărată și statornică se află în sufletul tîu, adică în chipul, în care l-ai păzit și l-ai cultivat.

Cu cât sunt mai curate și mai nobile cugetele, pornirile și intențiile, cu atăta mai frumos glorifică frumseța internă a sufletului forma esternală a trăsăturilor tale. Cu tot

dreptul se face concluzie dela esteriorul omului la interiorul lui

Am vădut fete, cari cu greu ar pute, să susțină esamenul judecatoriuului critic, dar când ele se ridică dela rugăciune, lucesc din ochii lor o frumseță așa de suprapămintescă, încât simțesci indemnul de a le privi de nisce ângeri.

Frumseța trupescă este un dar al ceriului. Înse darul acesta nu totdeauna a fost spre mântuire. El impune tuturor obligăminte, de cari omeni mai puțin înzestrați sunt cruțați. Dela o femeie frumoasă omeni pretind o frumseță sufletescă cu mult mai mare, și ei totuși se desilusionăză foarte ușor. Frumseța primesce omagii, cari cuprind tot atătea ispite la desertăciune. Frumseța de multe ori e prilej spre păcat. Dacă ești frumosă, nu-ți uita nici odată, că grijea ta cea mai de frunte are să-ți fie, să nu lași nici odată, ca interiorul tîu să rămână înapoia învelișului lui celui frumos. Și aluna cea seacă se caracterizează prin colorea cea palidă a gîocii. Numai despre virtute și despre știință poate să se dîcă, că ele sunt legate mai frumos atuncia, când strălucesc într-o umilnă.

Da, scumpa mea, adevărata umilnă clarifică frumseța mai mult ca ori și ce. Cea mai frumoasă este aceea, carea nu e conșcie de frumseța sa.

Dar frumseța trece, și numai virtutea rămâne. Cât de mare trebuie să fie durerea femeie deșerte, când ea vede, cum anii șterg de p

perază, că, — de nu va mai interveni vre-o dificultate, — nu preste mult va fi regulată congrua preoției catolice de ambe riturile. Comisiunea dorește, ca datele conscrierii beneficiilor să fie demne de credință.

Ce privește modalitatea conscrierii beneficiilor bisericești mari, le distinge în două grupe: în cele ce cad sub dispozițiunea art. de lege XVI din 1715, și în cele ce nu cad sub această lege. Conscrierea beneficiilor de sub dispoziția art. XVI din 1715, cum sunt episcopii de donațiune regescă, prepositurile, ea se face de către ministerul de culte în conțelegere cu cel de finanțe, cari au date autentice despre averea radicală a numitelor beneficii. La conscrierea celorlalte beneficii mari, cum sunt averile capitulelor și ale abațiilor și prepositurilor de patronat privat, se va urma principiul fasionării beneficiaților. Tote venitele și cheltuelile fasionate trebuie să fie probate prin documente estradate ori autenticate de către organele administrative concernente. Conscrierea o vor face ordinariatele diecesane, cari vor înainta apoi datele la ministerul de culte.

Ce privește conscrierea venitelor ordurilor religioase, după ce ordurile sunt datore a susține institute pentru instrucțiune, se comite ministerului de culte, să cerce, intru cât își implinesc ordurile acea datorință.

Comisiunea a ținut în cestiunea această ședință la 17 a c. sub presiunea arhiepiscopului de Agria Dr. Samassa.

Franta.

Deputatul radical Rabier a interpellat în ședința din 20 a c. a camerei cu privire la „propaganda clericală” în armată. El atacă cu deosebire pe comandantul dela al V-lea corp de armată, care a dispus ostașilor, să participe la ceremonii religioase. Ministrul de război generalul Zurlinden răspunde, că soldații din al V-lea corp de armată au asistat

la ceremonii religioase, dară acelea au fost aranjate în onorea Ioanei d'Arc. Ministrul-președinte Ribot a declarat, că guvernul nu voește a restringe libertatea conștiinței. Șefii militari să ușureze pentru toți soldații împlinirea datorințelor religioase, dară să nu deprindă nici o presiune asupra lor. Declararea ministrului a fost primită cu plăcere din partea majorității, numai cât tot aceeași majoritate votează și pentru ca să se eșecute legile inimice bisericii.

Cât de lipsită de consecință este politica bisericească din Franța, se vede și de acolo, că pe când camerele votează legi asupritore pentru ordurile religioase, pe atunci ministerul a conferit din nou o medalie de onoare unei călugărițe, și anume surorii Felicitas Thiébault, pentru zelul, care l-a dezvoltat ea în salele militare ale spitalului din Pont-à-Mousson dela 1877 până în 1895, mai ales pe timp de epidemii.

Revistă politică.

Afaceri interne.

✱ Casa magnaților în ședința din 16 a c. a primit și în a treia cetire proiectul de lege despre recepțiunea Jidovilor cu excepțiunea §-lui al 2-lea, în care se permitea trecerea dela creștinism la iudeism. Voturile au fost egale, anume 96 pro, era 96 contra proiectului, hotărînd votul președintelui, care a fost pentru proiect. Resultatul votării a produs mare bucurie în tot Israelul unguresc. Proiectul va ajunge nu preste mult de nou în camera deputaților. În casa de sus înse abia va mai reveni până la toamnă, de orece la 6 Iunie se încep lucrările delegațiunilor. Liberalii au de gând să intercaleze §-l despre trecerea dela creștinism la iudeism în proiectul de lege referitor la libertatea religioasă, numai cât magnații creștini vor observa apucătura liberalilor și le vor zădărnici planul.

În ședința din 20 a camerei deputaților președintele a comunicat scripta ministrului Bánffy, prin care se notifică, că ministrul de externe la propria cerere e dimis, și în locul lui Maiestatea Sa a numit pe contele Goluchowski, fostul ministru plenipotențiar austro-ungar în Bucuresci.

Relativ la această comunicare contele Apponyi face observările următoare: Înainte de toate autograful, prin care Monarchul primesce dimisiunea ministrului de externe, nu e contrasignat. Acesta nu e în consonanță cu constituțiunea. Mai încolo în statele constituționale opiniunea publică trebuie să fie informată despre cauzele căderii factorilor constituționali. Foile guvernamentale aduc de cauză a conflictului divergența ivită cu privire la interpretarea §-lui 8 al art. de lege 12 din 1867. Oratorul așteptă lumină în cestiunea această și întreabă pe ministrul-președinte, că pentru ce a trebuit să dimisioneze Kálnoky, și că la numirea noului ministru de externe influențat-a și ministrul-președinte ungar?

Bánffy răspunde, că e praxă veche de a nu fi contrasignat autograful Monarchului la atari denumiri. Căuzele, ce au provocat căderea lui Kálnoky, sunt cu mult mai subiective, decât să se potta tracta. Făimele referitoare la § 8 art. de lege 12 din 1867 sunt fără de temei, era numirea noului ministru s'a întâmplat după praxa urmată de 28 de ani.

Tot asemenea răspuns a dat ministrul-președinte la interpelările lui Ugron și Madarász. La interpelarea lui Hélfli și Ugron, că prin ce s'a amestecat nunțul în afacerile interne ale Ungariei, Bánffy a declarat, că nu pôte răspunde.

Serbia.

Exregina Natalia a fost primită cu simpatie din toate părțile la rentorcerea sa în țară. Petrecerea ei lângă tinerul rege se consideră ca o binefacere pentru țară, de orece ea va emancipa pe re-

lata ei gingășia tineretelor, și cum încetul pe încetul și pe nesimțite se aședă pe fața ei trăsături mai aspre, cum ici colé se țese câte un fir alb prin părul ei, cum dispar tineretele și dimpreună cu ele și frumșeta!

Și ea totuși putea să știe, că tot, ce e frumos, se șterge, și cum chiar ce este mai frumos, chiar aceea dispăre mai repede.

Acest trup pămîntesc și de pămînt ni-s'a dat, ca să-l chivernisim și să-l păzim ca pe un templu viu al Spiritului sfînt, și chiar de aceea nu ne este iertat, să dăm într'însul sălaş nici unui ôspe necurat, nenobil.

Tu dimineta pui multă grije pe aceea, ca încălțămintele tale să fie curate, și preste și umbli cu multă băgare de samă, ca nu cumva să le murdăresci. Ore sufletul tîu să nu merite macar atata grije.

Avem surori nefericite, cari frumșeta, ce li-s'a denegat, vor să o cârpescă cu mijloce artificiale. În loc să-și câștige prin virtute frumșeta cea vecinică, ele perd chiar și puținul acela, ce-l au, și cu silințele sale nebune după frumșeta închipuită își ruinază une ori chiar și sănătatea.

La frumșetă încă se recere sănătatea. Ceea ce e bolnav, nu e frumos, pentru că nu e desevârșit. Dar sunt fete tinere, cari numai pentru a apăre frumose își acopere fața cu o pătură de pudră. Dacă această se repeșese adese ori, pelea se face aspră și nefrumosă.

Altele prădeză ore întregi, zugrăvindu-și vinete vinete pe temple, pentru ca să se pară, ca și cum pelea le-ar fi transparentă. Altele ori tot acelea își zugrăvesc cu multă prădare de timp sprincenele și genele cu colóre întunecată, pentru ca prin această să potenteze lucirea vie a ochilor.

Ele rabdă durere ardetore, stropesc sucul cojilor de portocale în ochii deschiși, pentru ca să provoce într'însii lucirea aceea umedă, carea se dice a fi proprietatea neasemenat de frumoasă a Spaniolelor. Ele își zugrăvesc părul, buzele, obrajii, unghiile; își înfășură mâinile preste nôpte în alifii aluătoșe, pentru ca să le împartășescă albetea și fragedime; portă pe față ore întregi carne crudă pentru a neteji pelea; strîmtoresc trupul în platoșe de corsetă și petrec nopți întregi în chinuri și-și contrag morburii, numai pentru ca în sfârșit să-și gătescă — o talie nefirică de vespe; se încunjură cu vaporii plini de diferite parfumuri, totdeauna după cum prescrie moda, ba beu și medicamente, pentru ca să dea sudorii un parfum artificial. Ele își ruinăza sănătatea și-și peteză conștiința nutriad ilusia, că vor fi mai frumose.

Ele pot să se mângăe. Surorile lor cele negre din Africa și cele aramii din America se tetovéză și-și găuresc nasul și buzele tot cu scopul de a fi „frumose”.

Dumnezeu a format trupurile ômenilor

diferite după sînta sa voe. Nu se cuvine deci a voi, să-ți schimbi forma, să te tractezi așa dicend ca pe o păpușe.

Cele ce vor să înșele lumea cu mijloce de acelea artificiale, pot să o pățescă asemenea dómnei aceleia, carea ședea după câțava vreme în societate cu obraji portocalii. Toți începura să ridă de ea, și ea nu știa, ce înșaronă risetele acestea și privirile îndreptate asupra ei. Lumina de gas înfurise asupra părților chimice, din cari fi era compusă spoela feței, și schimbase delicata ei colóre trandafirie în colóre strigătore portocalie.

Îmbrăcămîntea ore cui în multe privințe concede ômenilor o privire în internul lui, în caracterul lui. Ori care femeie va alege adecă una ori aba din moda de di după gustul sîu, va modifica asta, va încunjura ceea, ori va decopia acurat modelul dat în jurnalul de modă. Moda această e o tirană, carea inventeză multe lucruri nefrumose și absurde. Adevărat că noi până la un anumit punct suntem silii a ne supune modei, dar cu toate acestea ni-se dă voe, să o acomodăm îndigiuțelor folosului, modestiei și cruțării. Mie mi-se pare a fi de tot de prisos a ave multe haine și a petrece cu hainele toate înoirile modei. Dacă ți-ai ales o haină cu gust, poți să fi sigură, că vei pute să o porți multă vreme, fără ca să fi bătătoare la ochi ca o anticitate.

O fată tineră nici odată nu ar trebui

gele de sub influința periculoasă a exregelui Milan. Deși până acum regina nu a dat încă nici un semn, din care s'ar deduce, că ea voește a se amesteca în afacerile politice, totuși lumea vorbesce despre iminenta retragere a cabinetului actual și venirea la putere a radicalilor cu Pasicî în frunte, care e personă grată înaintea reginei.

Pentru mântuirea țării din criza pecuniară s'a convocat conferința consiliului financiar compus din bancheri, neguțători, directori de bănci și din câțiva funcționari înalți de finanțe.

Programul

solemnităților, după cari Preasfinția Sa Dr. Victor Mihályi de Apsa va să se introducă în formă canonică în posesiunea Scaunului Archiepiscopesc și Mitropolitan de Făgăraș și Alba-Iulia Dumineca a VII-a după Paști în 26/14 Maiu 1895 în Biserica catedrală mitropolitană din Blaș, a cărei hram este S. Treime.

1. Mitropolitul sosesc la Blaș de către Teiuș Sâmbătă în 25/13 Maiu 1895 cu trenul, care intră în gara din Blaș la 2 ore 35 minute după amieză: el trage de-a dreptul la s. Biserica Catedrală Mitropolitană, unde-l va aștepta Prea Veneratul Capitul Mitropolitan în ornat sacru la porța bisericii pe atriu; acolo îl îmbracă în mandie și camilafcă, și după răspunsul la cuvintele de întimpinare, va intra în biserica catedrală, și va celebra cu asistență Înseratul; după deslegare va fi condus până la porța bisericii, unde desbrăcându-se de ornate, se va duce în Curtea Mitropolitană.

2. Duminecă în 26/14 Maiu la 8 ore dimineața se va aduna Veneratul Cler la s. Biserica Catedrală, și se va îmbrăca cu toate ornatele. La 8¹/₄ ore vor veni cu procesiune până la Reședința Mitropolitană, și vor aduce cu sine camilafca, mandia, epitrahilul, mânuși și toég: atât pentru Episcopul Instalatoriū, cât și pentru Archiepiscop.

3. Archiepiscopii îmbrăcați în ornat sub

pulsul tuturor campanelor vor fi conduși la s. Biserica Catedrală.

4. În biserică Archiepiscopii vor înainta până la trépta din Presbiteriū, de unde Episcopul Instalatoriū se va sui pe tronul împărătesc, érá Archiepiscopul oprindu-se, insinua-se-va pe sine, ca pe denumitul și preconisatul Mitropolit, căruia îi va răspunde Reverendissimul Vicariū Capitular Mitropolitan străpunându-i cheile s. Bisericii Catedrale Mitropolitane. Érá Mitropolitul cheile le pune pe ingenunchiariul pregătit spre aceea, și însu-și ingenunchiând se rógă, érá corul cântă „Împérate cerese“.

5. Terminându-te chemarea Spiritului Sfânt, Mitropolitul va cuprinde Scaunul pe amvon în mijlocul Presbiteriului, și va demanda a se citi toate documentele, și anume: a) Decretul Regesc de denumire, b) Bulele Pontificii de preconisațiune.

6. După publicațiunea bullelor Pontificii ambii Archiepiscopii se vor îmbrăca în toate ornatele arhieresci. Apoi Mitropolitul va demanda a se citi Bulla Palliului Sacru, apoi Bulla către Archiepiscopul Instalatoriū, și ingenunchiat va presta jurământul Sacrului Palliū.

7. După jurământ Episcopul instalatoriū amésurat formei prescise în Bullă, va așeza pe umerii Archiepiscopului Sacru Palliū Mitropolitan, și va cuvinta către Archiepiscopul Introdus, érá Archiepiscopul va răspunde Episcopului instalatoriū.

8. De aci întreg Veneratul Cler: începând dela Reverendissimul Vicariū Capitulariū Mitropolitan, până la cel mai tânăr Preot, va face Mitropolitului omagiul îndatinat; după care Reverendissimul Vicariū Capitulariū Mitropolitan va ține cuvintare către Mitropolitul, érá Mitropolitul către toți.

9. Terminându-se cuvintările Mitropolitul va da binecuvintare cu dicherion și tricherion, corul va intona „Întru mulți ani dispunătoriele“, și Archiepiscopii vor pleca înaintea Iconostasului împreună cu Veneratul Cler concelebrante spre a-și lua timp de pregătire la S. Liturgie; și se va începe S. Liturgie, la carea vor asista în Sanctuariū

toți Preoții, cari vor servi după rital prescise, érá ceilalți vor sta în Presbiteriū.

10. După rugăciunea amvonului se va cânta „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu“ cu ecteniile dela Litie.

11. După „Fie numele Domnului“ Căminicul Cantor va încunoscînța poporului adunat Brevea Pontificie pentru indulgențe, și cumă Mitropolitul va da binecuvintare Papală în preunată cu indulgențe plenare; din această indemn va provoca pe popor să ingenunchie.

12. Archiepiscopii după deslegare vor depune ornatele potificale, și se vor îmbrăca în mandie, camilafcă șel. și de cătră întregul Venerat Cler vor fi conduși în procesiune la Reședința Mitropolitană sub pulsul tuturor campanelor: de unde Veneratul Cler reintorcându-se éráși în procesiune în Biserica Catedrală Mitropolitană, va desbrăca Ornatul sacru.

Dr Augustin Bunea
Proto notar iu Consistorial.

Colecta pentru gimnasiul din Blaș.

Suma din anul 13. H. 21085.01

Ioan Paul prof. la liceul național din Iași a colectat din Iași dela: (Fine.)

D. Scureiū revisor școlar lei	5.—
N. Dragoianu	5.—
Daniel C. Klein	2.—
Ch. Miclescu	10.—
Ioan P. Lupașcu	5.—
Ioardăchel S. Sturdza	2.—
Ovanes Criste	10.—
D. Giosan	5.—
M. Hepru (indescifrabii)	1.—
G. C. Răileanu	5.—
D. Ștef. Banga (indescifrabii)	2.—
I. Andriescu	1.—
Caton G. Lecca	5.—
V. Capșa	3.—
G. Părgariu	1.—

Elevii liceului național din Iași:

N. D. Emilian	2.—
N. Racoviță	1.—
N. Adamoviciū	—50
F. Belissimus	1.—

în societate să apară îmbrăcată în haine de color strigătoare și de croitură bătătoare la ochi. Ea prin nimica să nu se facă bătătoare la ochi.

Pitia, fata lui Aristotele, molestată odată cu întrebarea, care haină și color i-se pare a fi mai frumoasă, a răspuns: „Roșeta pudiciției decente și drăgălașe pe fața nevinovăției.“

Cel ce voește să mērgă paș de paș cu toate novitățile model, acela trebuie să jertfescă mult timp și mulți bani. Amindouă ar pute să le folosescă mult mai bine spre alte scopuri.

Îmbrăcăminte să fie simplă, curățea și nebătătoare la ochi. Poporul francez este recunoscut ca hotărîtoriu în ale eleganței de toaletă. Și totuși Francezul dice: „Une dame bien chaussée et bien gantée est toujours propre.“ pe românește: O dōmnă bine încălțată și bine îmbrăcată totdeauna e elegantă.

Nu fi luxuoasă nici în numărul nici în gătirea hainelor tale, nici chiar atuncia, când raporturile părinților și banii tēi de buzunar ț-o ar concede. Nici nu-ți face pērul turn în cap prin fel de fel de apucături măiestrite, și nici nu-l lăsa, să atirne pe spate la vale. Acestea amindouă îți ruinază pērul, érá cea din urmă îți ruinază și hainele. Arderea de buclute încă nu-mi prea place, abstragēnd dela aceea, că cu fabricarea astorfei de buclute ai tândăli pōte și o oră înaintea oglinzii. Un pēr frumos, peptēnat neted și cu grije,

înfășurat simplu în jur de cap, împodobesc totdeauna mai bine, și pentru a-ți găti podoba asta nu ai lipsă de nici o mână străină. Nu-ți concede nici odată a te înfățișa la dejun nepeptēnată cu pērul vrit într-o cătră ori îmbrăcată în haină de negligée. O astfel de haină preste tot nu-ți șede bine unei fete tinere. Dela ea se așteptă, să fie totdeauna gătită, curățică și netedă.

Haina să fie comodă, dar bine potrivită pe trup. Pe ea să nu fie nici o pată și nici o ruptură. Murdăria trupului și a hainei vēdesce desmățarea sufletului; hainele neglijate vēdesc un spirit lenes și amortit.

Chiar și haina de casă încă să-ți fie totdeauna așa, cât să te poți înfățișa în ori care moment înaintea ori cărei visite, fie aceea ori cât de alésă.

Hainele prea strimte nu sunt numai nesănătōse, ci și împotriva bunii cuviințe. Cu multă băgare de samă să fi la aceea, ca nu cumva să vatemî buna cuviință. Nu purta nici când haină decoltată, ori cel puțin micșoréză decoltarea cât se pōte de tare.

Nici să nu te înțorțonezi cu prea multe juvāere. Zurăitul multor brățare este chinuitoriu pentru cei de față.

O cruciuliță de aur, câteva flori prospete sunt totdeauna podoba cea mai frumoasă a unei fete tinere.

Odinoră esistaū legi, cari prescriaū cu de-amērintul, ce fel de haine și podobe să

pōrte femeile fiesce cărei clase a societății. Astăzi fiesce care servitōre se îmbracă asemena stăpānei sale și pōrtă juvāere false, pe cari industria scie să le gătēscă cu atāna măiestrie, cât fōrte cu greū poți să le deosebesci de cele veritabile. Astăzi diferința de clasă nu se mai esprimă în deosebirea vesmintelor. Astăzi cei din clasa alésă trebuie să se deosebescă deci prin simplicitatea cea mai mare în vesminte.

Îmbrăcăminte elegantă are deci să fie simplă, curată, decentă, modestă, gătită cu gust. Schimbările și încălțăminte înca să fie fără scāderi, érá pērul să fie peptēnat simplu și neted.

Nu e de lipsă, ca haina să-ți fie totdeauna nouă. Fie ea ori cât de veche, tot o poți purta, mai ales acasă, numai să fie curată și potrivită. Hainele bune pōrtă-le, când ței de acasă, érá acasă cruță ți-le purtând de cele mai vechi. De cumva nu ești silită, să deprinzi astfel cruțarea, deprinde-o totuși și cu sumulița cruțată în acest chip gătēscē-ți o plăcere: binefacerea îți oferesce plăcerea cea mai mare atunci, când ea este însoțită de jertfă.

Îmbrăcăminte să-ți fie totdeauna curată și frumoasă. Dar mai pe sus de toate nu-ți uita de curățenia și frumșea sufletului. Pară de acesta e zădarnică ori ce sulimăuire, și toate podobe sunt nimicuri deșerte.

Te salută a ta

Annă

G. Ciurea . . . . . lei	1.—
A. Popescu . . . . . "	1.—
P. Scorpan . . . . . "	1.—
Al. Vortman . . . . . "	1.—
I. Bejau . . . . . "	1.—
E. Motăș . . . . . "	1.—
I. Vărlănescu . . . . . "	1.—
I. Știubeiu . . . . . "	1.—
I. D. Theodor . . . . . "	1.—
L. Friedman . . . . . "	1.—
D. Ardeleanu . . . . . "	1.—
Gr. Roșu . . . . . "	—50
F. Hudic . . . . . "	1.—
N. Enăchescu . . . . . "	—50
Al. Teodor . . . . . "	1.—
E. Rosetti . . . . . "	1.—
Al. Stoica . . . . . "	1.—
Gr. M. Poslușnic . . . . . "	—50
N. Genciu . . . . . "	1.—
Botez C. . . . . "	1.—
M. Botez . . . . . "	1.—
Chodariu . . . . . "	—50
Chr. Dima . . . . . "	1.—
Em. Fătu . . . . . "	1.—
Gh. Istrati . . . . . "	1.—
B. Iuster . . . . . "	—50
N. Lăptăș . . . . . "	—50
G. Leatriș . . . . . "	—50
Al. Macarovic . . . . . "	4.—
Al. Mandrea . . . . . "	3.—
Eug. Neculcea . . . . . "	1.—
R. Nițescu . . . . . "	1.—
G. I. Popescu . . . . . "	1.—
N. I. Porovic . . . . . "	—50
C. Popov . . . . . "	—50
R. Rosetti . . . . . "	2.—
C. D. Sava . . . . . "	1.—
M. Stamatin . . . . . "	—50
V. Stăucanu . . . . . "	1.—
I. C. Ștefănescu . . . . . "	—50
Oct. Velciu . . . . . "	1.—
Gh. Mărzescu . . . . . "	1.—
Gh. Pandele . . . . . "	4.50
Gh. Vălescu . . . . . "	1.—
R. Rosetti . . . . . "	1.60
E. Rosetti . . . . . "	1.10
Teodoru . . . . . "	—90
Berna . . . . . "	—40
Caneicov . . . . . "	—40
Bellissimus . . . . . "	—50
Enăchescu . . . . . "	—50
Stenner . . . . . "	—50
Herer . . . . . "	—50
I. Roman . . . . . "	4.—
V. Miculescu . . . . . "	5.—
Gh. Mărzescu . . . . . "	2.50
Stenner . . . . . "	2.—
Gr. Botez . . . . . "	2.—
Melencovic . . . . . "	2.—
Longhinescu . . . . . "	1.10
Lupu . . . . . "	1.—
Costăchescu . . . . . "	1.—
Vasilă . . . . . "	—40
Haim . . . . . "	1.50
Eug. Botez . . . . . "	2.—
Necolaș . . . . . "	—50
Haimovic . . . . . "	1.—
Grossi . . . . . "	1.—
Mindru . . . . . "	—50
Gh. Spiridon . . . . . "	1.—
Flügeiman . . . . . "	—50
Visoki . . . . . "	1.—
Vălescu Gh. . . . . "	5.—
Vălescu D. . . . . "	5.—
Avaniescu . . . . . "	1.50
Vexler . . . . . "	—50
Lăptăș . . . . . "	1.50
Ladico . . . . . "	—50

Profesorul M. Tomida a	
colectat dela mai mulți	60.—
Dl. Vălescu proprietar	50.—
Dna Vălescu . . . . . "	50.—
Ioan Paul profesor . . . . . "	52.45 fl. 1484.03
Suma fl. 22569.64	

Nr. 9/895

Convocare. 1)

„Reuniunea învățătorilor gr. cat. din Comitatul Coșocnei” își va ține adunarea

1) Celelalte diare române sunt rugate cu bună onoare a publica această convocare.

generală în Cluș-Mănăstur, la 19 Iunie a. c. st. n.

Sunt deci invitați cu totă onoarea a participa la această adunare toți învățătorii gr. cat. de pe teritoriul Comitatului Coșocnei cât și alți iubitori de cultura poporului.

Din ședința comitetului reuniunii ținută în Cluș la 16 Mai 1895.

Ioacob Muresian,   **Demetriu V. Zahu.**
președintele.   secretariu I.

Noutăți.

Primirea I. P. S. Domnului Mitropolit promite a fi foarte imposantă. Din comunele mai apropiate și chiar și din comune mai depărtate va curge masă de popor la Blaș. Ospetii din depărtare au început deja ieri să sosesc. Au sosit între alții Maramureșenii, mândri, că din sinul lor a ieșit Mitropolitul nostru. Despre decurgerea festivităților vom înțelegem pe cetitorii noștri în număr extraordinar.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Mărița Sbërcea n. Muntean, urmând exemplul lui George Deac, care în anul 1891 a făcut pentru biserica din *Vestem* o fundațiune de 200 fl., a donat și dinsa pentru biserica din loc suma de 200 fl. v. a. pe lângă condițiuni favorabile, preotului a patra parte din interese, 6r celelalte trei părți în favorul bisericii. — În filia *Ciptelnic* a parohiei Bandul de câmpie credinciosul *Costin Tăder* după numirea sa de făt al s. bisericii a donat acesteia un agru în preț de 100 fl., 6ră credinciosul *Hodoș Ion* pentru ajutorul, ce i-l a prestat preotul nostru local cu ocaziunea pertractării lăsamintului rămas după femeea lui, a donat s. bisericii asemenea un agru în preț de 100 fl.

Concurs. La parochia *Sardul-unguresc* împreună cu *Nădășelul-unguresc*, și filiile *Viștea* și *Mera* se escrie concurs cu termenul de 8 Iunie pe lângă emolumentele următoare: Casă parochială de petru cu 2 încăperi, culină pivniță și celelalte superedificate economice preste tot în stare bună, porțiunea canonică în *Sard* 1 jug. grădină, 10 jug. arătorii, 3 jug. fînă, 4 jug. pădure, lecticale 90 metrete cucuruz a 20 cupe vechi și câte o 6i de lucru de familie, în *Nădășel* o grădină cu venit de 20 fl., 13 jug. 1097° arătorii, 3 jug. 1514° rit cositorii de 2 ori pe an, 60 metrete cucuruz și 60 6ile de lucru, în *Viștea* 13—14 metrete cucuruz și 18—20 6ile de lucru. Pe lângă acestea stola îndatinată. Contribuțiunile le plătesce poporul. — La parochia *Vorumloc* din protopopiatul *Mediașului* s'a escrie concurs până în 30 Iunie a. c. Emolumentele: Casă cu tindă și celarii, fântână, șură cu felderă și staul; porțiunea canonică 10 jug. arătorii și 4 jug. cositorii; două 6ile de lucru dela fiecare fun; 10 orgii de lemne; venitele stolare.

Mulțămită. Curatoratul bisericii gr. cat. din *Bogata* română spre a colecta banii de lipsă pentru edificarea bisericii a aranjat un maial în 12 Mai, care a dat un venit curat de 64 fl. 55 cr. Mulțămită specială se aduce pentru suprasolviri M. O. D. Petru Cherebeț adm. protopopesc cu 7 fl., Vasiliu Cherebeț cu 2 fl., Lăzăr Miklós notar cu 2 fl., Nagy Sándor cu 2 fl., Andreiu Filip subnotar cu 1 fl. 50 cr., Dionisiu Hosu învățător cu 1 fl., Francisca Delis cu 1 fl. 50 cr., Mariuca Cherebeț cu 1 fl.

Noii proces politic. Diul G. Dordea econom și primar comunal în *Bungard*, i-s'a intentat proces din partea procuraturii fiind că în 8 Febr. 1894 a întâmpinat cu o scurtă vorbire pe dl Sept. Albini, care se rentorcea din închisore. Procesul s'a pertractat în 22 a. c. la Tribunalul reg. din Sibiu. Dl Dordea în mēduosul său discurs de apărare accentuează, că țeranul român este una cu inteligența sa, țeranul român nu vrea să aibă numai datorințe, ci și drepturi. Acestea le reciamă în numele său inteligentul român, ca conducătoriu al poporului, și fiind glasul inteligenței luptătoare vōcea poporului, e firesc, că lupta domnului român să fie salutată cu căldură de țeranul român. Tribu-

nul a condamnat pe inteligentul econom la 100 fl. amendă.

Congresul național bisericesc al provinciei mitropolitane gr. or. din Transilvania și Ungaria s'a deschis Duminică de cătră Esc. Sa Mitropolitul Miron Romanul. În discursul de deschidere se spune, că congresul după normele în vigoare ar fi trebuit să se intrunescă în 1/13 Octombrie 1894. amânarea corvocării congresului a futrevinut din considerațiuni politice, pentru cari nu a putut urma la timp rezoluțiunea preafinală, dela care s'a făcut pendentă și în trecut convocarea congresului. Recomandă mitropolitul, că la consultările congresului să se evite și umbra unei ingerințe în afaceri politice, māriginindu-se la agendele indicate în statutul organic, ca nu cumva prin vre-o digresiune să se dea ansă la suspiciuni, cași cum ar voi să folosescă biserica de un teren pentru acțiuni politice. La congres au luat parte episcopii și reprezentanții preoți și mireni ai provinciei mitropolitane gr. or. române.

Congresul agrarilor. În 19 și 20 a. c. s'a ținut în Budapesta al III-lea congres regnicolar al agrarilor. Congresele agrari în o țară eminentă agricolă, cum e și țara noastră sunt de mare moment. Momentuositatea acēta a fost accentuată și în discursul de deschidere al contelui Dessewffy Aurel, care arată, că tōte clasele sociale înaintează repede, numai clasa cea mai numărōsă, agricultorii, fac progrese relativ de tot neînsemnate, pe când sarcinile publice mai virtos pe umerii lor apasă. El 6ice, că e datorința societății și cu deosebire a statului a veni în ajutorul agricultorilor, ca să nu adereze la anumite tendențe ale socialismului de stat. Chemarea congresului este, să afe mijlocele pentru sanarea rēului. S'a 6iut unele rezoluțiuni corēspundētoare pentru delăturarea crizei agricole, dară fiind că conducătorii reuniunii agricole regnicolare nu fac parte din partidul jdan-liberal, abia credem, că guvernul să țină samă de dorințele și rezoluțiunile congresului.

Mulțămită publică. Neputēnd în persoană, pe acēstă cale ne ținem de datorința a mulțami bravei inteligențe române din Nagylak (Nádlac) pentru frumoșa cunună, cu care au binevoit a infrumșeta cosciugul neuitatului nostru părinte Georgiu Orosz. *Paulina* și *Luisa Orosz*.

Szeless Adorján, atentatorul asupra monumentului lui Hentzi din Buda, a fost arestat din partea poliției franceze la granița franceșă de cătră Elveția în satul Annemasse. El locuia în Elveția și acolo era sigur. La Annemasse a mers el, pentru ca să vadă o serbare populară de acolo. Dar kossuthistul Pázmándy Dénes a telegrafat ministrului de justiție Trarieux, că fapta lui Szeless a purces din motive politice, și ministrul în urma acestei telegrame a dispus, ca lui Szeless să i-se redea libertatea. Ce va 6ice 6re la asta ministrul Goluchowski?

Casuri de mōrte. *Ioan Mărculeț,* parochul *Grebenișului* de Câmpie, a repausat la 8 a. c. în al 51-lea an al etății. Defunctul a funcționat din 1869—1878 ca profesor la gimnasiul superior gr. cat. din Blaș, unde s'a distins prin senință fundată, prin agerime de spirit și prin o propunere clară și precisă. El a elaborat și un manual de Aritmetică după *Mocnik* pentru a III-a și a IV-a clasă gimn., care a apărut în a II-a ediție și se folosește și aci ca manual în gimnasiile noastre. În 1878 a trecut în România, de unde întorcēndu-se în 1889 a fost dispus de paroch în *Grebenișul* de Câmpie. — *Georgiu Orosz* de *Fejéregyháza* Archidiacon on. și paroch gr. cat. de Nagylak, a repausat în 15 a. c. în anul al 64-lea al vieții și al 40-lea al preoției.

În veci amintireu lor!

Schmidtmeier Ludovic din Cluș se recomandă ca friseur de dame pe timpul festivităților intronisării. Localul în piața Blașului în casa dōmnei Csato.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Instituțiunile calvinesci în biserica românească din Ardeal.

G.

Modulă alegerii mitropolitului.

(Continuare.)

Asemnarea între modulă alegerii superintendentelul calvinesc și mitropolitului românească din Ardeal în perioada calvină. Deși urmele istorice despre modulă alegerii mitropolitului nostru în perioada calvină, putem să dicem, sunt puține, totuși combinându-le cu urmele despre modulă alegerii superintendentelul calvinesc din același periodă observăm o asemnare destulă de însemnată, pe carea numai întâmplarea orbă nu o pôte explica. Asemnarea este în următoarele puncte.

1. Și pe superintendentele calvinesc ca și pe mitropolitul românească îl alegea numai clerul.

2. Și la calvini ca și la Români din clerul lua parte în prima linie protopopii, cari toți aveau votul viril.

3. Și la calvini ca și la Români celalaltă clerul nu lua întregă parte la alegere, ci numai unii membrii.

4. La calvini din celalaltă clerul lua parte mai cu samă notariul tractuală. Și la Români în timpurile mai târzie încă aflăm, că din celalaltă clerul lua parte mai cu samă o persoană numită „notariu“.

5. Superintendentele calvinesc ca și mitropolitul românească trebuia să fie întărită de principele țării.

6. Și dreptulă alegerii superintendentelul calvin, ca și ală mitropolitului românească era inarticulată în legile țării.

În urma acestora, credem, că fără a esagera, putem să dicem, că influința unei biserici asupra celeilalte cu privire la modulă alegerii capulă bisericesc, cu greu se pôte tăgădui.

Multă pôte fiuse limpede cestiunea împrejurarea, că modulă alegerii capulă bisericii românească în Ardeal pre câtă de tare asemnă cu modulă alegerii capulă calvinesc, pe atâta este de departe de modulă constituiri episcopilor și mitropoliților după dreptulă resăritenă ală Pravilei, la care trecem acum.

III.

Modulă constuirii episcopilor și mitropoliților după dreptulă resăritenă ală Pravilei.

Principiulă antică la constituirea episcopilor. Mântuitorul nostru Isus Christos, cândă a trimis în lume pe Apostoli, le-a disă „pre cum m'a trimisă pre mine Tatăl, și eu vă trimisă pre voi.“¹⁾ Prin această a arătat, că puterea, ce o a căpătată Elu dela Tatălă cu privire la biserica, întregă o dă Apostolilor săi.

Putem dară să dicem, că puterea bisericesc se află în Dumneșă Tatălă ca în isvorulă ultimă. Dumneșă Tatălă o a dată Fiulă întrupat, ăra Fiulă o a dată sfinților Apostoli.

Biserica înse avea se esiste până la capetulă lumii, ăra Apostoli ca omeni muritori s'au stinsă cu toții. A perit înse doră cu ei și puterea bisericesc? Dacă cu Apostoli ar fi perit și puterea bisericesc, ar fi perit și biserica, care și ea încâtă este o societate, fără o putere publică nu pôte să esiste.

Ce s'a întâmplat dară?

După norma cum Apostoli au primită dela Fiulă lui Dumneșă puterea bisericesc, așa au dat-o și ei la alții, cari sunt episcopi, aceștia ărași la alții, și așa are să se întimplă până la capetulă lumii.

În loculă colegiului Apostolilor a urmată colegiulă episcopilor, și acesta se reînnoește din generațiune în generațiune până la capetulă lumii.

Principiulă acesta a servită totdeauna de cinsură în biserica la constituirea episcopilor. Fiind că la episcopi a trecută puterea Apostolilor primită dela Fiulă lui Dumneșă, episcopi au fostă totdeauna cei cari au avută dreptulă în prima linie la constituirea episcopilor.

Ală doilea principiu fundamentală la constituirea episcopilor a fostă, ca să nu se înalte la demnitatea această decâtă numai persoane vrednice în totulă respectulă.

Cine pôte înse în împrejurări anumite să cunoască mai bine vrednicia unui individă, care e să se înalte la trépta episcopescă, decâtă clerul și poporul din mijloculă căruia se fea respectivul?

De aci a urmată și din principiulă acesta a isvorită datina antică în biserica, de cândă devenea în vacanță ver ună scaună

episcopescă în ver o cetate, se adună episcopi din jur, ca să constituie episcopulă nou. Episcopi înse cereau totdeauna testimoniu clerul și ală poporului cu privire la celă ce ar fi alege. Și nici nu e mirare că așa făceau, deoarece episcopi multe puteau să le fie ascunse despre ună individă, cari nu erau ascunse clerul și poporului, în mijloculă căruia a trăită respectivulă.

Testimoniulă acesta ală clerul și ală poporului la constituirea episcopilor era în timpurile antice așa de necesari, că s. Cypriană dice, că puterea principală de a alege pre celă vrednic de episcopat, era la popor.¹⁾

În conformitate cu praesa aceasta antică bisericescă dice încă s. Clemente Romanulă *συνεδοκασίας της ἐκκλησίας πάσης* = aprobândă întregă biserica, ăra s. Cypriană dice, că episcopi Sabină fu alesă „de universae fraternitatis suffragio, de episcoporum qui in praesentia convenerant iudicio.“²⁾ ăra Tertuliană despre episcopi dice: „praesident probati quique seniores, honorem istum non pretio, sed testimonio adepti.“³⁾ Totă s. Cypriană despre alegerea Papei Cornelă dice: „Factus est episcopus a plurimis collegis magistris, qui tunc in urbe Rome aderant . . . de clericorum paucorum omnium testimonio, de plebis, quae tunc adfuit suffragio.“⁴⁾

Dovadă despre lucrulă acesta avem și în istoricilă păgăulă. Astfelă istoriculă Lampridiă ne spune, cum împăratulă Alexandru Severă cândă denumia pre oficiali înalți de stat, poftia dela popor, ca să spună dacă știe ceva rău despre ei, și se provoca la datina creștinilor, cari încă așa precedeau, cândă își constituiau oficiali.⁵⁾

Conlucrarea clerul și a poporului la constituirea episcopilor în seculă de întâiă a creștinătății este, putem, să dicem, ună adeveră istorică incontestabilă.

Este înse o întrebare de momentă în cestiunea această, anume, ore ce valoare de dreptă avea conlucrarea această?

Că clerul și poporul trebuia să mărturisescă despre demnitatea celui ales, este secură.

Mărturisirea această a clerul și a poporului înse putea să aibă o atare putere, câtă episcopi prezenți trebuiau și erau siliți să ordoneze pre celă aflată vrednic de cler și popor chiar și dacă ei aveau cu totulă altă părere despre respectivulă. Episcopi ară ave în casulă acesta numai dreptulă de a-și căștiga în formațiun, că ore alegerea clerul și a poporului decursă a său nu în ordine? Din viața modernă amă ave casă analogă cu alegerea deputaților pentru parlament. Dacă alegerea a decursă în ordine cu observarea legiloră, parlamentulă trebuie să primescă în sinulă său pre celă ales, fără să aiba dreptulă a-l respinge, neavândă calități destulă de eminente.

Părerea această o ține Mitropolitulă Șaguna. Elă înse o a împrumutată din cuvintă în cuvintă dela anglicanulă Bingham.⁶⁾

Mărturisirea clerul și a poporului despre vrednicia unui individ, care ar fi să se înalte la trépta episcopescă, pôte înse să aibă și numai aceea valoare, că respectivulă numai atunci să se înalte în adeveră la aceea tréptă, dacă episcopi încă se unesc cu ea. Dacă înse episcopi altă, că pre lângă totă mărturisirea clerul și a poporului respectivulă totuși nu e persoană acomodată pentru trépta episcopescă, atunci aveau dreptulă a-l respinge. Din viața modernă amă ave casă analogă în confirmațiunile alegerilor prin monarchi, la cari monarchulă și dacă alegerea a decursă în ordine, are dreptulă a respinge pre celă ales, dacă alesulă nu-i convine din ună motivă sau altulă.

Părerea această o ținu mai toți canoniștii.

Singură istoria este, carea ne pôte da deslucire, cumă din aceste două păreri, care este cea adeverată.

Istoria ne-ar pôte limpede cestiunea, dacă ea ne-ar arăta o praesă constantă în biserica, după care de câte ori a venită în conflictă părerea episcopilor cu a preoșimii și a poporului cu privire la persoană unui individ, care era să se înalte la trépta episcopescă, totdeauna a învinsă constantă sau părerea episcopilor, sau constantă părerea clerul și a poporului.

¹⁾ Lib. I. ep. 4.

²⁾ Lib. II. Ep. 11.

³⁾ Apologeticum 4. 2.

⁴⁾ Lib. II. ep. 2.

⁵⁾ Lampridiă în »Vita Alexandri Severi«.

⁶⁾ Cf. »Compendiulă de dreptă canonică ală unei sfinte sabornicesc și apostolicesc biserice de Andreiș bar. de Șaguna. Sibiu 1868 pag. 249 și Bingham »Antiquitates ecclesiasticae« II pag. 98 și 99.

Din istoria timpurilor persecuțiilor bisericești până la Constantin Marele cu greu se poate deslega cestiunea. Periodul acesta pre cum preste tot în privința moravurilor, așa în specie și în privința armoniei și concordiei între episcopi, cler și popor este periodul clasic. Și așa în periodul acesta mai de loc nu ad venit casuri de conflict între episcopi și cler și popor cu privire la alegeri.

Conflictele aceste s'au ivit numai după ce biserica și-a căștigat pacea politică, când apoi s'au început luptele interne ale bisericii cu ereticii. Biserica începu atunci a fi totuși mereu submisă de eretici, cari întrebuntau toate mijlocele spre a-și infunda pe omii lor în scaunele episcopesci. De altă parte și creștinii drept credincioși încă se siliau cu ori ce pret să închidă scaunele episcopesci dinaintea ereticilor.

Ce făceau atunci episcopii la umplerea scaunelor episcopesci, când veniau în conflict cu clerul său cu poporul cu privire la persoana, carea era să se înalte la treapta episcopescă?

Dacă doritul clerului și al poporului era eretic cunoscut, episcopii drept credincioși îl respingea totuși deauna, deși doritul de multe ori își căpeta episcopi eretici ca și el, cari îl hirotonia.

Dacă însă doritul clerului și al poporului era altcum drept credincios, și episcopilor nu le era agreat, din alte cauze, încă se opunea, înse nu până la extremă, ca să nu provoace turburări mai mari. Ci dacă clerul și poporul cerea cu mare impetuozitate, ca doritul să fie hirotonit, atunci episcopii în impetuozitatea aceasta a poporului vedeau semnul voinței lui Dumnezeu, și ceda cu caritate voinței poporului. *Vox populi, vox Dei*, căci câte odată voința lui Dumnezeu se manifestă în aceea, că ne înconjură cu lațul necesității. Nu ne silește atunci să facem, ce nu voim, ci ne silește, să voim aceea, ce n'am voim până atunci.

Avem în istorie un exemplu strălucit despre un atare casu în alegerea lui Eusebiu de Archiepiscop în Cesarea din Capadocia. Totuși poporul ajutat și de mulțimea ostașilor a dorit de arhiepiscop pre Eusebiu, care deși avea calități multe și emnente, era înse nume catecumen, și ca atare încă nici botezat. Episcopii adunați la început n'au voit să-l primescă din cauză, că era numai catecumen, și chiar el însuși nu s'a fost învoit. Atunci pași la mijloc tatăl sfințitului Gregoriu Nazianzenul, și lui pre Eusebiu în apărare. Era episcopii prezenți vedându în urmă, că n'au încătră, s'au învoit și ei, au ales pre Eusebiu și l'au hirotonit. ¹⁾

Cestiunea se poate înse chiarifica mai bine din canone decât din praesa bisericească, căci canonele nu sunt altu ceva decât principiul fundamental al praesei bisericești, fie că principiul a fost estras din însași praesa bisericească, fie că praesa bisericească s'a acomodat după el.

Dintre canone amintim numai canoanul 16 dela Antiochia, care oprește unu episcopu a merge la altă episcopie fără de in-

voirea sinodului episcopesc cu mitropolitul în frunte chiar și dacă l'ar voi întregu poporul. Canoanul sună astfel:

„Ori carele episcopu vacantu, aruncându-se pre sineși asupra ver unei biserici, ce nu are episcopu, ar răpi scaunul fără de sinodul întregu, acesta să fie lăpedat, macar și totu poporul, pre care l'au răpit, de l'ar alege pre el. Era sinodul întregu acela să fie, la care este de față împreună și mitropolitul.“ ²⁾

Cu greu se poate de aiera vedea mai evidentu ca din canoanul acesta, ca în timpurile antice puterea principală la constituirea episcopilor era în mâna episcopilor și nu în mâna nici a clerului nici a poporului.

Resumându rezultatul espunerii de până acum, putem să dicem, că în timpurile antice episcopii avea dreptu a constitui pre episcopi. Clerul și poporul testifică prin alegere despre demnitatea celui ce era să se alégă. Testificarea aceasta nu era unu dreptu nici dumnezeescu nici bisericescu al clerului și al poporului, ci era numai mijlocul, de care se folosia episcopii pentru a afla pre cei mai demni și pentru de a eschide pre cei nedemni. De unde urmează dela sine, că schimbându-se împrejurările, și biserica aflându altu mijloc spre a pute afla pre cei demni și a se feri de cei nedemni, altu mijlocu poate mai acomodat decâtu testimoniul poporului, putea să-l abroge pre acesta cu totul, și precum vom vedea în resăritu mai târziu fu și aprogat. De altă parte înse biserica se poate érași întorce la el cerându lipsa și împrejurările.

Mijlocele, de cari s'a folosit biserica în diverse timpuri spre a afla pre cei mai demni pentru trepta episcopescă au fost diverse.

Unu împăraț și monarhi de pildă au arătat o așa mare bunăvoință față cu biserica, au dotat așa frumos biserica cu bunuri temporale, au apărato cu atăta abnegațiune împotriva dușmanilor, cătu biserica a cugetat, că va fi chiar în interesul ei, dacă monarhilor acestora le va da influința însemnată la umplerea scaunelor episcopesci.

Când înse biserica s'a convinsu, că monarhi nu mai au inima cea veche față cu biserica, și a trebuit cu durere să observeze, cum abuză unu monarhi de influința acesta concésă lor de biserica, atunci și biserica le-a detras influința la constituirea episcopilor, și s'a îngrijit de altu mijlocu mai bun și mai acomodat împrejurărilor spre a afla persoanele cele mai acomodate pentru scaunele episcopesci.

Cu deosebire în timpul de față, cându nu monarhi deprind influința concésă de biserica la umplerea scaunelor episcopesci, ci ministrii luați din maioritățile parlamentari, cari de multe ori sunt chiar inimi bisericești, tare cu greu poartă biserica influința aceasta a monarhilor, și o mai toleră numai până la aite timpuri mai bune.

Acesta este principiul, după care trebuie judecată concelarea antică a poporului la umplerea scaunelor episcopesci.

(Va urma.)

¹⁾ Pidalionu fôia 281. În originalu la Pitra „Juris ecclesiastici Graecorum Historia et monumenta“. Roma 1864 t. I. pag. 462.

Bianca.

Dramă în două acte.

Pentru fete

de

Domnișora M. de Metz.

(Continuare.)

Scena XVII.

Paola.

Paola (intră și tot pipăind își află scaunul și se lasă pe el). Aici, ea! Aici! Nu o voi pute înconjura . . . sunt orbă! . . . Eă pedepsa! . . . De ce am ascultat? Trebuia eu să mă fac unelă răsbunărit? . . . Căci dacă principela a fost aspru, Tevero era prea vinovat! Dacă ar fi numai lângă mine Pietro! . . . Dar de două săptămâni nici o veste. Păstoriul dela Val-Mandit n'a venit . . . Trémur . . . Mă tem de o nenorocire . . . (Se lasă, să alunce pe genunchi.) Dumnezeu! Dumnezeu! Dumnezeu! Tu scii bine, Dómne, că preste voea mea am con-

simțit . . . Sfință Fecióră! întrepune-te pentru mine . . . Iértă-mi! Redă-mi pe fiul meu . . . Imi e frică! . . . Părinte, albi îndurare! . . . (Lasă, să-i cață capul în mână.)

Finea actului prim.

Actul al II-lea.

Același decor.

Scena I.

Michaela.

Michaela (intrând încet privește în jur de sine, apoi merge la ușa din fund, pe care o deschide cu grije). Eă e ziua, și óspeti nostri fără Indoelă nu vor întârția de a se arăta. Furtuna a fost înfricoșată, drumurile trebuie să fie de tot spălate. Nu va fi ușor, să vină trăsura până în josul podeiului, căci să se suie până aici, nici vorbă. (Tot vorbind merge pe terasă. Angiolina intră de odată ținând lădița. Zărind pe Michaela se retrage fără șgomot. Michaela întorcându-se pe scenă:)

Ei dar! Angiolina dorme încă? Mă duc, să o trezesc.

Scena II.

Michaela, Angiolina.

Angiolina (intrând). Bună dimineță!

Cum ai dormit astă nópte?

Michaela. Nu tocmai rău, deși furtuna s'a făcut tot mai grozavă.

Angiolina. Eă n'am putut închide nici un ochiu, tunetele erau atât de puternice, căt casa se cutremura.

Michaela (ridând). De aceea te-ai sculat așa de târziu?

Angiolina. Așa de târziu? Abia sunt șese ore, și de altmintea mă temeam, să deranjez dómnele, cari asemenea trebuie să fie avut o nópte rea. Principesa mai ales părea sdrobotă de oboselă.

Michaela. Mai curând s'ar pute dice, că un necas mare o chinuesce, de órece mai că nici nu scie, ce se petrece în jur de ea.

Angiolina. E adevărat! Și totuși câtă dulcătă în vocea ei! Simțesci, că e bună. Trebuie, să fie fost foarte frumoasă. Nu mă puteam sătura de a o privi. Mă simt de tot tristă gândindu-mă, că poate nu o voiu mai vedé nici odată.

Michaela. În schimb tinăra domnișoră nu-mi place de loc. N'ași avé plăcere, să o servesc. Și dómna Barbara! O limbută! Și pe de-asupra și curiósă! Câte întrebări ciudate nu mi-a pus! Deși își da într'una aerul, că nu voesce nimic, totuși îi părea bine, să afle dela mine una ori alta.

Angiolina (cu grabă). Și tu i-ai spus? . . .

Michaela (puțin nedumerită). Ce? Ce aveam să-i spun? . . . Nu e nimic interesant pe aici pe la noi.

Angiolina (tot așa). Tu ai vorbit de Pietro? . . .

Michaela. Da . . . și nu . . . Inse ce are asta a face? Nu e nimic de tălănit, cred eu . . .

Angiolina. Nu . . . totuși ai fi făcut mai bine, să nu fii vorbit nimic despre el.

Michaela (privindu-o). Pentru ce?

Angiolina (șovăind). Pentru . . . pentru nimic . . .

Michaela (deodată). A! scumpa mea, tu mi-ai spus acum prea mult . . . Este ceva, ce tu scii, și eu nu, . . . spune-mi-o.

Angiolina. Te asigur . . .

Michaela. Nu mă asigură, vorbește! Eă încă vreu, să scii.

Angiolina. Buna mea Michaela, nu scii nimic mai mult decât tine . . .

Michaela. Ei, ei! N'avé témă, nu voiu spune nimenui nimic. Nu sunt așa de próstă, pe cum mă cređi. Mă gândesc mai mult la ceea ce-mi spuneai ieri.

Angiolina. Eă?

Michaela. Da, da, ei se ascund de noi, despre asta sunt sigură. Absența lui Pietro se prelungește într'un mod, care nu este firesc, . . . nici unul dintre amicil lui încă nu s'a întors. Dar nu-mi pare rău după ei. Toți sunt nisce ómenil, caril de loc nu mi-se împar, colpotorii áșuia, . . . mai iute par a nisce . . . O, Dumneđeu! de ar fi (apucă mâna Angiolinei și-i ăice de tot încet și cu gróză) contrabandiști . . . ori . . .

Angiolina (punându-i mâna pe gură). Tac! Tac! De te-ar auđi mătușa . . .

Michaela. Mătușa? . . . Ea scie tot . . . de asta-ți staă bună. A! Íți aduci aminte, că

ieri la întórcerea mea ți-am vorbit de contrabandiști, pe cari i-ai prins și i-ai dus?

Angiolina (cu gróză). O nu, nu! Asta ar fi grozav. Gândesce-te numai, că tu ăiceai, că ei făceau parte din banda lui Rubesco.

Michaela. O scumpa mea Angiolina, mi-se pare, că nu vei cade de pe ochil mei, și de multe lucruri, cari trecuseră până acum nebăgate în samă, imi aduc aminte, și mă înfior gândindu-mă la ele.

Angiolina. Grăesce mai limpede!

Michaela. Ascultă. — A fost înainte de asta cu doi ani, cu puțin înainte de nenorocirea mătușei. Carabinieril dând o gónă prin munte întrară aici, ca să cêră de beut.

Angiolina. Ei bine!

Michaela. O clipă înainte de sosirea lor Pietro se întorsese grabnic și ocolind prin dosul casei dispăru, fără ca ei să fie putut afla, pe unde trecuse, căci din laturea asta stinca e peđișe. Se întórsa numai spre inserate și pe aici (Arătând terasa). Tu erai bolnavă și culcată; mătușa servia soldaților, și când oíterul o întrebă, dacă este singură în cărcimă, ea răspunse, că are la sine două fete ale sale. Cum fetele ei? Căci noi îi suntem nepóte. Ea nu vorbi de Pietro. În acel moment n'am băgat acestea în samă, dar de atunci mi-ai venit în minte și astăđi încă ăice, că tótă afacerea asta este o taină. Mai întâiú această cărcimă, pe lângă tótă firma ei este ea o cărcimă? Nimeni nu intră în ea afară de cei ce au rătécit ca și acestea dómne ieri, . . . căci omul nu cutéză a se espune în această lature a muntelui, și apoi afară de amicil lui Pietro pe cine am vėđut noi?

Angiolina. Pe nimeni, este adevărat . . . Acum la rindul meu, verișoră, am să-ți fac o mărturisire.

Michaela (surprinsă). O mărturisire?

Angiolina. Ieri séră, tu scii, am deschis lada și am aflat . . .

Michaela (curiósă). Ce?

Angiolina. Mai întâiú stofe scumpe, dantele de preț și apoi o mică lădiță cu arme familiare conținend juvăere și hărtii.

Michaela (uimită). Nu le-ai cetit?

Angiolina. N'am cutezat, să desfac plicul, deși alătura sigilului era rupt. Pe sigil am recunoscut armele de pe lădiță. Tótă nóptea am fost în ispită, ca să desfac plicul.

Michaela. Ei bine! Eu n'ași fi șovăit nici un moment, ași fi voit să scii . . . ce

mai scii? Acest plic cuprinde póte esplicarea tainelor, ce ne încunjură. . . Unde e lădița?

Angiolina. Voiam, să o pun înapoi la locul ei, tocmai când te-am zărit. Teméndu-mă, că nu ești singură, o am dus de grab în odaea mea.

Michaela. Vino, vino, voiú în fine, să scii . . .

Angiolina (șovăind). Nu e fertat, să desfacem plicul . . . E o faptă rea.

Michaela (cu violență). A, puțin mă împórtă! Trebuie să scim, de ce să ne ținem.

Angiolina. Dar mătușa . . .

Michaela (luându-o cu de-a sila). Aide! Aide numai! (Ĭes.)

(Va urma.)

Bibliografie.

„Biblioteca pentru toți“ este titlul unei serii de cărțicele, ce au început, să apară în editura lui Carol Müller din București. Până acum au apărut: *Povești alese* de Andersen. *Pasările noastre* de Marian. *Căntece și plângeri* de Zamfirescu M. și *Educațiunea* de Spencer. Cărțicelele acestea puse sub supraveghierea cunoscutului scriitor Dum. Stancescu, au să fie pentru noi ceea ce este „Universal-Bibliothek“ pentru Germani. Prețul unei broșuri de cel puțin 120 pagini, format 8° mic, hărtie bună și tipariú frumos și ceteț, e numai 30 de bani. Recomandăm edițiunea acésta și în special primil trei numeri sosiți și noué, cari ofer cetitorilor o lectură plăcută și alésă.

La tipografia seminarială se afă de vânzare:

Octoiuhul cel mic edit. III. Blaș 1892. Prețul nelegat 80 cr. v. a., legat cu călcăiú de pânză cu 95 cr. v. a. Legat dimpreună cu **Pentecostariul** costă 1 fl. 80 cr. v. a.

Triod, crudo fl. 6.50, legat în piele tare și cu copci fl. 10.

Orologer, crudo fl. 2.80, legat în piele fl. 3.80.

Apostoler, folio, crudo fl. 4.40, legat în piele și cu margini aurite fl. 6.40.

Introducere în s. Scriptură de Dr. Victor Szmigelski. Partea I. 40 cr., partea a II-a 60 cr., partea a III-a 80 cr., la olaltă 1 fl. 50 cr.

Istoria universală bisericésă de Dr. A. Grama. Blaș 1881 broș. 3 fl.

Editor și redactor răspundător:

Dr. Victor Szmigelski.

Cu deosébită stimă cutezú a încunoscința pre Veneratulú Clerú greco-catolicú, că precum și până acum iaú asupra-mi gătirea de

iconostase, amvóne, altare

și alte obiecte de ale instruirii interne a bisericelorú, în ce privesce lucrulú de mészariú și de sculptorú, de colorare respective de marmorisare și de provedere cu icóne sánite, dimpreună cu aședarea acelorú obiecte în fața locului, precum și renovarea de iconostase cu prețurile cele mai íeftine.

Cu proiecte colorate servesouú cu plăcere.

Iconostasele ridicate de mine în bisericile greco-catolice au căștigatú recunóscere deosébită, și tóte mă îndreptățescú la sperarea, că Veneratulú Clerú mă va împărtăși ocasionalmente de prețuita-i încredere. Silința mea se va îndrepta tot-deuna într'acolo, ca și de aci înainte să meritú renumele celú bunu, care mi-l'am căștigatu până acum.

Prin tarifulú de zone dispăréndú depártările, prin acésta capacítatea de concuringă mi-s'a măritú.

Rugându-mă pentru prețuite comande sum

Oradea-mare, 10 Ianuariú 1892

(7) 15—?

cu deosébită stimă

Carolú Müller,

auritorú și fabric. de recuis. bisericescil.